

43
DEATH

Investigator: Jokatama. B

Interviewed: 9

ULUTAGA: NA MATE NU DUA NA TAMATA.

* Kevaka sa mate edua na tamata era na soqonimai ko ira na wekana mera mai vakalolokutaka na nona sa mai takali na wekadra lomani koya. Ko iratou na wekana eratou sa na vakauta sara yani na kena i tukutuku veiratou na wekana ka ratou tu yani vakayawa. Era sa na lako tale ga mai ko ira na mai Reguregu ko ira era kauta tiko mai na nodra loloma vua na wekadra sa qai mate koya. Era dau kauta mai na ibe, yaqona, tabua, gatu mera dau mai vakacabora veira na tiko ena vale ni so mate.

- Ko cei ko ira na dau gole tiko mai ?

= Ko ira na wekani tamata ka mate era gole tiko mai ena kena soqo. Edau rawa ni ra yaco talega mai ko ira na nona i tokani mevaka beka ko ira era veikilai tu.

Edau soqo bibi sara na soqo ni mate.

- Na cava era dau kauta yani ?

- Era dau kauta yani natahua, ibe, gatu vata na yaqona ka ra lai vakacabora veiratou na wekani mate.

- Nacava tale edau yaco ?

- Era sa na gole tiko yani na lai reguregu, ka sa yacova sara na gauna me sa lai vakayacori kina na lotu ni

Cont'd Page 2.

* veibulu. Sa tukuni sara mai ki vale ni sa vakarau me lai vakayacori na veibulu. Eke mevaka ni tamata walega era dau tagicaka na wekadra sa mate koya. Sa dau qiri sara mai na lali ni veibulu era sa qai vakarautaka na i coconi me solegi koto kina na yago ni mate.

Edau vakaisulutaki tale yani vakavinaka sa qai solegi ena ibe kei na masi sa qai dau colati yani.

- Ocei edau qiria na kena lali ?

- Sa dau tiko ga koya ka qiria na lali ni veibulu, ka dau qiri sara tu vakamalua.

Ni sa oti na veibulu era sa qai dau suka lesu tale mai kiana vale ni mate. Ni ra sa yaco mai ki vale kevaka eratou yalo kaukauwa ko ira na wekani mate eratou na qai tubera tale edua na tabua ka vakacabora yani veira na yaco tiko yani mera se kua mada ni gole me yacova sara ni sa oti na bogi va.

- Na cava edau vakayacori ena bogi va ?

- Ena bogi va edau vakarautaki edua na magiti mai veiratou na wekani mate meratou vakacabora veira na yaco tiko yani mevaka me kani nodratou vakavinavinaka ena veika wra kauta tiko yani. Edau vakatokai tiko na magiti oqo me Burua, ka dau moku kina e rua na bulumakau vata na kena i coi mevaka na dalo. Era sa qai dui wase ko ira na yaco yani kina nodratou soqo ni mate.

Sa oti ga na wsei ni magiti koya era sa dui lako sara ko ira na lako mai kina soqo. Eratou sa qai dau tiko

- ga na wekani mate meratou vakalolokutaka tiko na wekadra
tou sa qai vakacegu. Era qai lako tiko ga yani ko ira
na kena turaga kei ira na kena marama na lai gunu yaqona
vata kei iratou na wekani mate. Sa dau yaco mai na bogi
tini sa qai dau vakayacori tale edua na kana vata meratou
vakananuma tiko ga kina na wekadratou.

Ni sa oti koya sa qai dau vakatau sara toka ga veiratou
na wekani mate nacava gaeratou rawata.

- Ocei edau vakarautaka na kakan ni bogi tini ?

- E rawa talega ni ra vakabuta kakana mai ko ira na wekadratou
ka tiko vakavoleka kei iratou ga na wekani mate, me
ra lai kana vata ga kina meratou vakananuma na nona sa
maiyacova na bogi tini ni takali ni wekadratou lomani.

- Na cava tale edau yaco ni sa oti koya ?

- Saqai dau vakatau sara toka veiratou na wekanimate na
cava e lomadratou. Baleta ena so na gauna era sa qai
dau waraka ga na bogi lomasagavulu me vakayacori kina
na kena Vakataratara. Oqori me dau vakayacori kina na
meke baleta ni ratou sa vakatarai iratou tale na wekani
mate ena nodratou vakalolokutaka tiko na wekadratou sa
qai bale. Edau vakacabori kina nai yau veiratou na vasu.
Baleta ko iratou na vasu oqo sai iratou nai taukei dina
ni mate. Sai iratou na kena ulu koya gona e qai dau
vakacabori yani na ulu veiratou. Baleta oqori edua na
sala ni veiwekani ka rui dredre sara me tasereki.

Kevaka mada sa mate na yalewa ka sa vakawati ka vakaluveni

Cont'd Page 4.

- ni gauan eratou sa vakacabora kina na nodratou ulu veiratou na vasu sa na vakacabori tale edua na luvena me nodratou na vasu me sosomi kei tinadratou sa qai leqa. Oqori meratou qai lai lewa na vasu se ko cei me watina. Edau vakatokai na tikina oqori me Ulu ni mate. Ena dau lai vakacabora ga yani na tamani gone veiratou na vasu. Oqori me lai vakadretaka tale na veiwekani sa bukia koto mai na tinadratou lomani, koya ka sa lai tomana yani na luvena.

- Baleta na cava edau vakayacori kina na tikina koya ?

- Oqori edau se caka tu ga mai liu veira na noda qase. Edau vakaraitaki tale ni dredre ni veiwekani sa buki oti koto. Me lai vakavoutaki tale na dra oqori ka lai vakaukauwataka talega mai.

Ni sa vakayacori oti ga koya sa mai oti talega kina na soqo ni mate.

- Na cava ko bau nanuma me baleta na soqo ni mate ?

- Na soqo ni mate e dodonu me dau rokova ka doka edau vakaraitaki talega kina na noda i tovo vakavanua, baleta ni soqo bibi.

Sa kena levu ga koya.

S A O T I